

ADRODDIAD BLYNYDDOL SAFONAU'R GYMRAEG

Awst 2019 – Gorffennaf 2020

ADRODDIAD BLYNYDDOL SAFONAU'R GYMRAEG BRIFYSGOL BANGOR

RHAGYMADRODD

Mae'r Adroddiad Blynyddol hwn ar weithrediad y Safonau Iaith Gymraeg ym Mhrifysgol Bangor yn cyfeirio at y cyfnod rhwng 1 Awst 2019 a 31 Gorffennaf 2020.

Mae'r adroddiad yn amlinellu'r camau y mae'r Brifysgol wedi'u rhoi yn eu lle er mwyn sicrhau ei bod yn cydymffurfio â Safonau'r Gymraeg ac yn tynnu sylw at rai llwyddiannau penodol ac amcanion datblygu ar gyfer y flwyddyn i ddod.

CYNNAL Y GYMRAEG DRWY'R CYFNOD CLO

Mae rhan helaeth o'r cyfnod dan sylw yn yr adroddiad hwn wedi bod yn gyfnod eithriadol o heriol i bob sefydliad yn sgil Covid-19 a'r cyfnodau clo. Mae Prifysgol Bangor wedi cymryd camau rhagweithiol i geisio sicrhau bod myfyrwyr, staff a'r cyhoedd yn gallu parhau i ddefnyddio'r Gymraeg er gwaetha'r newidiadau mawr i batrymau ac arferion gwaith yng nghyd-destun dysgu, addysg ac ymchwil, gweinyddu a darparu gwasanaethau.

SAFONAU CYFLENWI GWASANAETH

Mae Prifysgol Bangor yn hyderus ei bod wedi perfformio'n dda wrth gydymffurfio â'r Safonau Cyflenwi Gwasanaethau. Ers dyddiau ein Cynllun Iaith rydym wedi, er enghraifft, sicrhau bod:

- staff sy'n siarad Cymraeg yn gweithio mewn derbynfydd;
- holl ystod ein gwasanaethau ar gael i fyfyrwyr yn Gymraeg;
- arwyddion yn ddwyieithog;
- cyfle i fyfyrwyr a phartneriaid ddefnyddio'r Gymraeg wrth gyflwyno ceisiadau am gyllid neu wrth dendro i gynnig gwasanaeth.

Y llynedd, fe adroddon ni ein bod am ddatblygu'r adnoddau iechyd meddwl i fyfyrwyr sydd ar gael drwy gyfrwng y Gymraeg a datblygu gwefan 'Cymorth Cymraeg' er mwyn sicrhau bod adnoddau diweddar wrth law gan staff i ddarparu gwasanaethau yn Gymraeg. Yn sgil Covid, bu heriau ychwanegol a ffactorau ychwanegol i'w hystyried yng nghyd-destun cyflwyno gwasanaethau.

Tynnir sylw at y datblygiadau isod:

- Trwy gyfrwng grant gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru (HEFCW) dechreuwyd ar y gwaith o ddatblygu gwefan ac arni ystod eang o adnoddau iechyd meddwl yn Gymraeg ar gyfer myfyrwyr ledled Cymru. Roedd ymgynghori gyda myfyrwyr sy'n siarad Cymraeg am eu

hanghenion yn rhan bwysig o'r prosiect hwn. Yn ystod y cyfnod clo, mae'r ffaith fod cwnselwyr sy'n siarad Cymraeg yn gweithio yn y Brifysgol yn golygu fod gwasanaeth un-i-un drwy'r Gymraeg wedi bod ar gael i fyfyrwyr.

- Ar gyfer Diwrnod Hawliau Comisiynydd y Gymraeg ym mis Rhagfyr 2019, cynhyrchwyd fideo yn tynnu sylw at yr ystod o wasanaethau Cymraeg y mae'r Brifysgol yn eu darparu i fyfyrwyr. Yn ystod y cyfnod clo, mae'r staff sy'n siarad Cymraeg wedi parhau i fod ar gael i fyfyrwyr ac wedi ymateb i'w ymholiadau a darparu gwasanaeth yn Gymraeg. Mewn rhai cyd-destunau, mae hyn wedi bod yn fwy heriol (e.e. yng nghyd-destun dyddiau agored ar-lein) am fod 'cyrraedd at' ac 'adnabod' siaradwyr Cymraeg mewn cyd-destun rhithiol yn gallu bod yn anos.
- Drwy gyfrwng Interniaeth Myfyrwyr, diweddarwyd gwefan 'Cymorth Cymraeg' y Brifysgol er mwyn sicrhau bod gan staff a myfyrwyr fynediad at siop-un-stop o adnoddau i'w cynorthwyo i gynnig gwasanaethau yn Gymraeg. Rhoddwyd sylw penodol i gyd-destun gweithio o bell ar y wefan. <https://www.bangor.ac.uk/cymorthcymraeg/index.php.cy>
- Wrth i'r Brifysgol baratoi ar gyfer Wythnos Groeso (Croeso 2020) a fyddai'n cael ei chynnal yn gyfan gwbl ar-lein, sicrhawyd bod strwythur y wefan yn amlygu gwybodaeth am ddefnyddio'r Gymraeg yn y Brifysgol yn ogystal â'r cyd-destun dwyieithog, a hynny

SAFONAU GWEITHREDU

Mae Prifysgol Bangor yn hyderus ei bod wedi perfformio'n dda wrth gydymffurfio â'r Safonau Gweithredu. Mae hyrwyddo defnydd o'r Gymraeg yn y gwaith wedi bod yn flaenoriaeth i Brifysgol Bangor ers sawl blwyddyn.

Cyflwynodd y cyfnod clo heriau ychwanegol wrth i'r rhan helaethaf o staff weithio gartref. Nod y

Ymchwil	35	107	70	212
	17%	50%	33%	100%
Cyfanswm	879	529	525	1933
	45%	27%	27%	100%

HOLL STAF Y BRIFYSGOOL Sgiliau Darllen Cymraeg

	Gallu darllen Cymraeg	Ddim yn gallu darllen Cymraeg	Gallu darllen ychydig o Gymraeg	Cyfanswm
Academaidd	203	277	155	635
	32%	44%	24%	100%
Academaidd Cysylltiedig	146	36	94	276
	53%	13%	34%	100%

Maniwal	141	88	57	286
	49%	31%	20%	100%
Technegol	43	30	20	93
	46%	32%	22%	100%
Ymchwil	33	127	50	210
	16%	60%	24%	100%
Cyfanswm	802	685	427	1914
	42%	36%	22%	100%

CYRSIAU DATBLYGU DRWY GYFRWNG Y GYMRAEG

Mae tîm datblygu staff y Brifysgol yn dîm dwyieithog ac felly yn gallu cynnig pob cwrs a ddatblygir yn

CAMAU DATBLYGU

Bydd y Brifysgol yn datblygu ei dealltwriaeth o anghenion staff wrth ddefnyddio'r Gymraeg tra'n gweithio o bell ac yn bwydo i'r drafodaeth genedlaethol ar hyn. Byddwn yn datblygu ymhellach adnoddau ar-lein i gynorthwyo'r defnydd o'r Gymraeg yn y gwaith a hwyluso'r cyd-destun dwyieithog.

c 0.09u)2.w4.3-3hV0N/On 8y3-(Bc1067 e)60(h)hew 723(7)40f(5)19m)3.1 (t Tm[e8590.5 (u)-0.9u)2.r337 70.6 (Tc 067a13. 73n.9 (By

Os hoffech dderbyn gwybodaeth bellach am yr adroddiad hwn, cysylltwch â
Dr Lowri Angharad Hughes
Pennaeth Polisi a Datblygu
Canolfan Bedwyr
Prifysgol Bangor
l.a.hughes@bangor.ac.uk
(01248) 383293